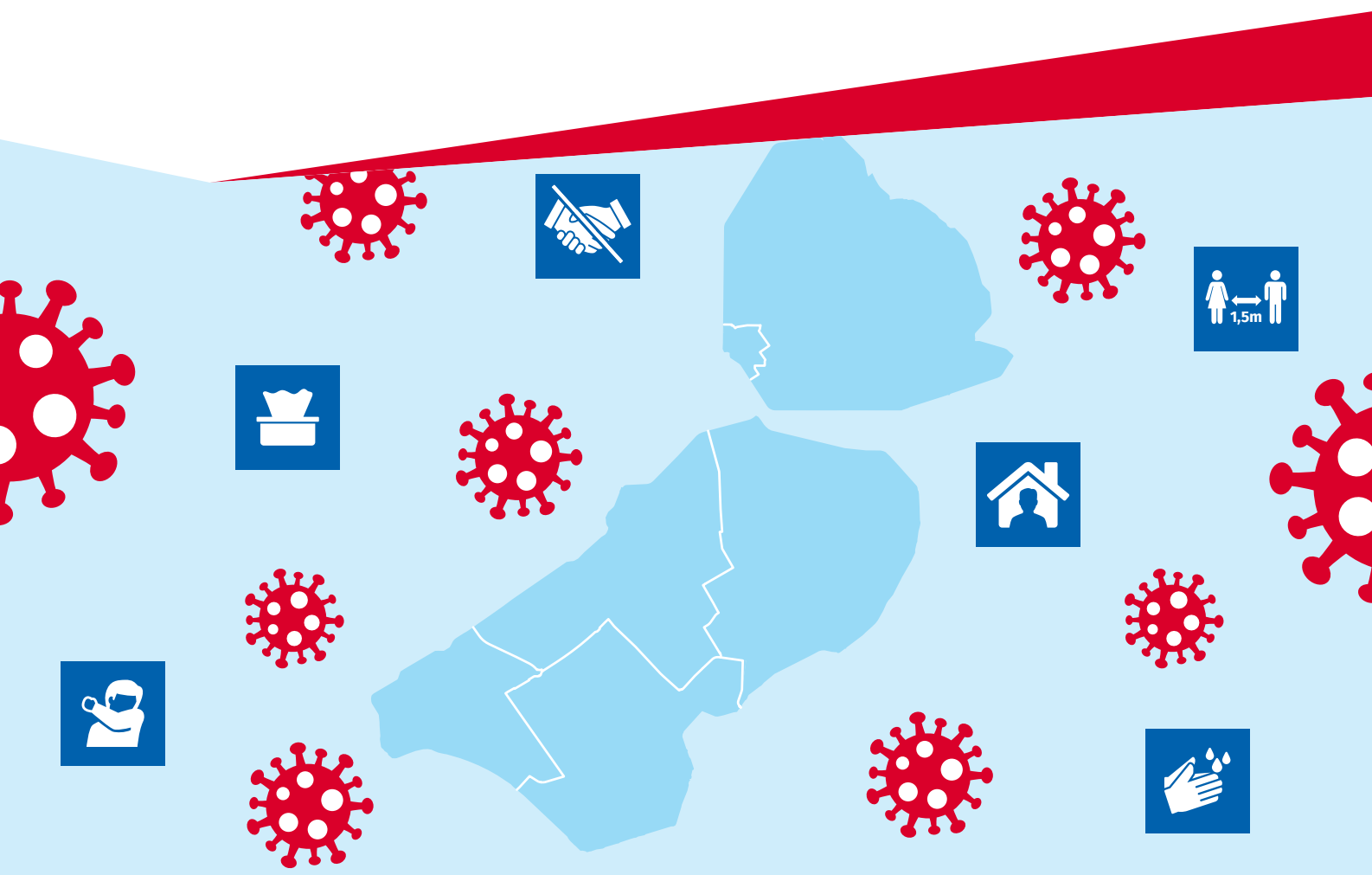

PROVINCIE
FLEVOLAND

COVID-19 Monitor Flevoland

Actueel beeld van de impact van het COVID-19 virus in Flevoland

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING

CORONA IN FLEVOLAND

ZORG

CULTUUR

RECREATIE, TOERISME & SPORT

ECONOMISCHE IMPACT

MOBILITEIT

INFRASTRUCTURELE PROJECTEN

MAATREGELEN

FINANCIËLE PERSPECTIEF

Inleiding

De coronacrisis is zeer ingrijpend en raakt iedereen. In Flevoland zijn - net als elders in Nederland en op de wereld - maatregelen getroffen om de verspreiding van het Coronavirus tegen te gaan. Die maatregelen raken Flevolandse inwoners, bedrijven en instellingen diep en hebben grote invloed op veel sectoren waar de provincie (mede) een verantwoordelijkheid voor heeft. Daarom houden we zicht op die sectoren en houden we zicht op onze samenleving en de mensen die in Flevoland wonen en werken. Op die manier proberen we, samen met partners, hulp en ondersteuning te bieden aan mensen, instellingen en bedrijven die dat nodig hebben. Het zijn inspanningen die ongetwijfeld een lange adem vragen, omdat de effecten van deze crisis nog lang voelbaar en zichtbaar zullen zijn.

- De dynamiek waarin wij nu met elkaar werken om deze coronacrisis het hoofd te bieden is groot. Nieuwe inzichten en aanvullende maatregelen, zowel nationaal, Europees en mondiaal, volgen elkaar in een hoog tempo op. Vanzelfsprekend zullen wij u regelmatig informeren over de impact van de crisis in onze provincie en over de maatregelen die wij nemen om de negatieve effecten voor Flevoland te beperken.

- Doel van deze monitor is het informeren van de samenleving en Provinciale Staten over de impact van de corona-crisis op Flevoland én informeren over de maatregelen die de provincie Flevoland treft om de gevolgen van de coronacrisis in Flevoland te verzachten.
- Disclaimer: voor deze monitor zijn we grotendeels afhankelijk van databronnen van anderen. Getracht is zoveel mogelijk actuele data op te nemen. Op het [Feitelijk Flevoland - COVID-19 Dashboard](#) worden beschikbare relevante indicatoren continu up-to-date gehouden.

Om duidelijk aan te geven waar de verschillen zitten tussen deze monitor en de vorige, zijn de meest actuele teksten aangegeven met een blauw tekstkader.

Corona in Flevoland

- Het aantal Flevolandse COVID-19 besmettingen en het aantal ziekenhuisopnamen ontwikkelen zich van dag tot dag. Omdat deze per dag verschillen en deze monitor bij publicatie waarschijnlijk weer verouderd is voor wat betreft deze data, is gekozen niet al deze cijfers in deze monitor op te nemen. De actuele cijfers per gemeente en provincie zijn via de volgende websites in te zien:

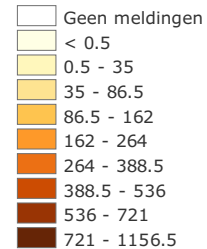
- [Feitelijk Flevoland - COVID-19 Dashboard](#)
- [Dashboard GGD Flevoland](#)
- [RIVM COVID-19 data](#)
- [ESRI NL COVID-19 Hub](#)
- [Corona dashboard Rijksoverheid](#)

- De provincie Flevoland gaat onderzoek laten doen naar de invloed en gevolgen van coronamaatregelen op haar inwoners. Centraal staat daarbij de beleving van de inwoners, op welke wijze corona invloed heeft op hun levens en leefomgeving. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door onderzoeksbureau Citisens. De eerste online-peiling liep van 29 september 2020 tot 19 oktober 2020. De resultaten van het onderzoek worden in november 2020 opgenomen in de COVID19-monitor. Het is de bedoeling om het onderzoek in 2021 enkele malen te herhalen, zo lang het coronavirus invloed heeft op het dagelijks leven in Nederland.

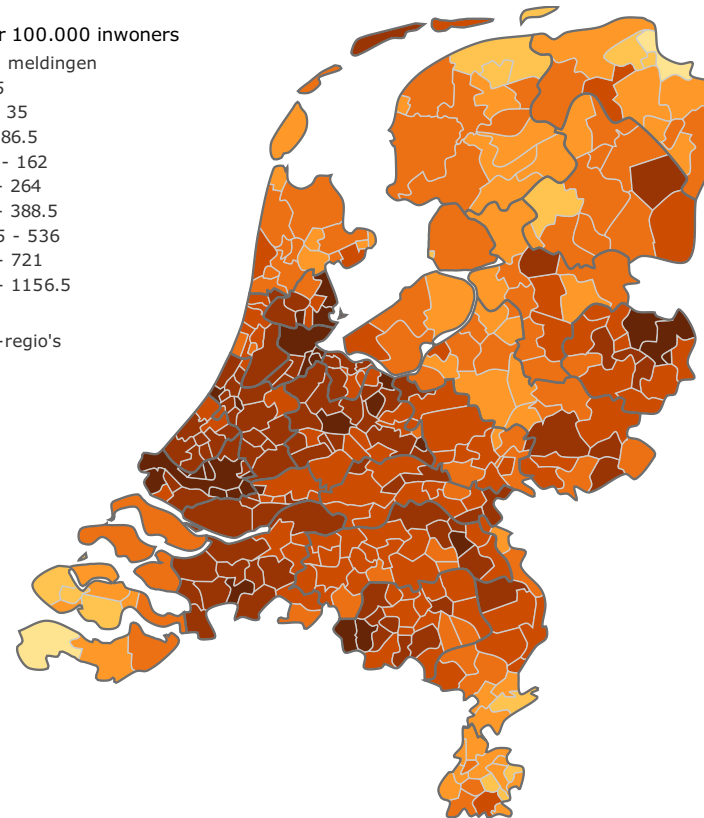
COVID-19 patiënten

Per gemeente van 07-okt-2020 t/m 20-okt-2020

Aantal per 100.000 inwoners

— GGD-regio's

RIVM

- **Extra Handen voor de Zorg**

Nu de druk op zorginstellingen in Flevoland door corona begint toe te nemen neemt ook de vraag naar Extra Handen toe. Slechts een klein percentage van de mensen die zich bij de vorige golf heeft gemeld heeft nu ook aangegeven beschikbaar te zijn. Van een groot deel is de huidige beschikbaarheid niet bekend. Op dit moment wordt via verschillende wegen geprobeerd deze en nieuwe mensen te bereiken. Zo is er een directe mailing en zet Zowelwerk-CMO Flevoland in op verschillende communicatie-acties. Er is een persbericht verstuurd en dit is breed opgepakt in de Flevolandse media. Daarnaast is er een online campagne op onder meer social media waarvan de eerste resultaten laten zien dat een bovengemiddeld aantal mensen doorklikt naar de website. Het loopt echter nog niet storm met de aanmeldingen dus blijft het zoeken naar het bereiken van mensen.

- **Zorgbelang / Flevolandse Patiëntenfederatie**

Er zijn verschillende meldingen binnengekomen bij het gezamenlijk meldpunt 'Zorg in coronatijd'. Vragen zijn opgelost en mensen zijn geholpen. Het meldpunt blijft ook voor de komende periode bereikbaar door te mailen naar info@flevolandsepatientenfederatie.nl of via het online formulier op www.flevolandsepatientenfederatie.nl

- **Samen voor voldoende personeel in zorg en welzijn**

Tijdens de RAAT bestuurdersdialoog op 27 augustus keken de deelnemers - in voorbereiding op de rondetafelgesprekken met de Commissie Werken in de Zorg - terug en vooruit op COVID-19. Een belangrijke conclusie die werd gedeeld is de meerwaarde van deze samenwerking. RAAT staat voor Regionale Actieplannen Aanpak Tekorten en ook na 2021 wordt het belang ingezien om de RAAT-samenwerking voort te zetten. De provinciale Human Capital Agenda biedt daarvoor de kans om RAAT

te continueren en door te ontwikkelen. Een kleiner comité spreekt hier verder over. Op termijn wordt er meer bekend over vervolgstappen.

- **De lessen van Extra Handen voor de Zorg in Actieleer TV**

De afgelopen maanden zijn veel (oud) zorgmedewerkers (tijdelijk) teruggegaan naar de zorg via 'Extra handen voor de zorg'. In een uitzending van Actieleer TV, hoor je welke lessen daarbij geleerd zijn. [Bekijk hier de aflevering](#)

- **6e Peiling RIVM-GGD**

Uit de 6de peiling van het RIVM-GGD onderzoek blijkt dat de coronacrisis toch weer meer invloed op de sombere gevoelens van Flevolandse heeft in vergelijking met de vorige peiling. Zo zijn meer Flevolandse angstig, somber, gestrest en hebben slaapproblemen. Bijna vier op de tien Flevolandse is op vakantie geweest. Van deze mensen bleef ruim 60% in Nederland.

Op de volgende pagina worden in een infographic de belangrijkste resultaten van deze peiling weergegeven.

6e Peiling RIVM-GGD, de Coronacrisis in Flevoland¹

De coronacrisis in Flevoland

Gedragsregels

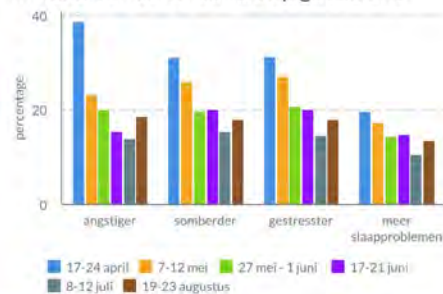
62%

van de panelleden zegt zich te houden aan de afstandsregel van 1,5 m. In april was dit nog bijna 74 procent.

27%

is in de afgelopen week op bezoek geweest bij iemand van 70 jaar of ouder. In april was dit nog bijna 15 procent.

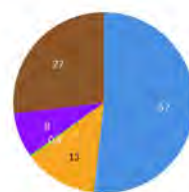
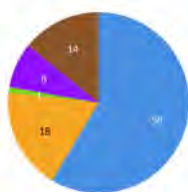
Invloed van coronacrisis op gevoelens

Vaccinatiebereidheid

27 mei - 1 juni

8-12 juli

"Als er straks een vaccin is tegen het coronavirus, wilt u zich dan laten vaccineren?"

ja
ja, maar ik wil eerst weten of ik al corona gehad heb
nee, want ik heb al corona gehad
nee
weet nog niet

Vakantie

Aantal mensen dat na 15 juni op vakantie is geweest

Van de mensen die op vakantie gingen, bleven de meeste (ruim 60 procent) in Nederland.

Over dit onderzoek

Het RIVM en de GGD'en doen gezamenlijk onderzoek naar de invloed van de coronacrisis op gedrag en het dagelijks leven. Sinds april zijn zes keer vragenlijsten afgenomen bij Flevolandse die zich opgaven om deel te nemen aan dit onderzoekspanel. 1175 mensen vullen alle zes de vragenlijsten in. De resultaten in deze infographic zijn niet representatief voor alle inwoners van Flevoland, maar geven wel een indicatie van de invloed van de coronacrisis.

Wie deden er mee?

377
797

Vragen? onderzoekspanel@ggdflevoland.nl

- Gedeputeerde Cultuur Michiel Rijsberman vertegenwoordigt in de bestuurlijke Taskforce Covid 19 Cultuur het Interprovinciaal Overleg (IPO, koepel van provincies). De Taskforce waarin o.a. ook het ministerie van OCW, de VNG, de Rijksfondsen en het culturele veld zijn vertegenwoordigd overlegt frequent over de gevolgen van de coronacrisis voor de culturele sector en hoe deze beperkt kunnen worden.
- Gedeputeerde Staten (GS) hebben in juni besloten tot het instellen van subsidies om de gevolgen van de coronacrisis voor de culturele infrastructuur in Flevoland zoveel mogelijk te beperken. Hiervoor is een bedrag van € 965.000 beschikbaar uit het Corona noodfonds.

Voor (film)theaters en musea is 500.000 euro beschikbaar, onder de voorwaarde dat de gemeente eenzelfde bedrag bijdraagt om coronaschade te beperken.

Culturele instellingen die in deze beleidsperiode al provinciale subsidie ontvangen, kunnen een bijdrage van maximaal 25.000 euro aanvragen voor kosten die noodzakelijk zijn om artistieke producties aan te passen vanwege coronamaatregelen. Hiervoor is in totaal 150.000 euro beschikbaar.

Amateurkunstverenigingen kunnen een aanvraag doen van maximaal 2.500 euro voor aanpassingen in verband met de 1,5 meter afstand maatregel. Hiervoor is in totaal 50.000 euro beschikbaar. Eind juli zijn de subsidieregelingen open gesteld.

- Ten behoeve van proceskosten voor ondersteuningsmaatregelen voor de culturele infrastructuur i.v.m. coronacrisis (opstellen regelingen, bekendmaking/communicatie etc.) is € 50.000 beschikbaar gesteld uit het Coronanoodfonds. Voor museum Batavialand en (film)theaters ontstond door de gemeentelijke en/of provinciale cofinanciering de mogelijkheid om ook rijksfinanciering aan te vragen. De aanvragen van theater Agora (Lelystad) en KAF (Almere) zijn gehonoreerd door het Fonds Podiumkunsten. De aanvraag van museum Batavialand is gehonoreerd door het Mondriaanfonds. De provincie co-financiert deze bijdrage aan Erfgoedpark Batavialand met een bedrag van € 215.000 euro uit het Corona noodfonds.

Op 28 augustus jl. is een tweede nieuwsbericht geplaatst over de regelingen, met een link naar de regelingen zelf: <https://www.flevoland.nl/actueel/cultuurregelingen-corona-1>

- De eerder verleende subsidies voor activiteiten in het jaar 2020 zijn vastgesteld. Daarbij is niet tot lagere vaststelling overgegaan wanneer de subsidieontvanger als gevolg van de coronacrisis de activiteiten waarvoor subsidie is verleend niet of niet geheel heeft kunnen realiseren en/of zijn verplichtingen niet of niet geheel heeft kunnen nakomen. Dit is conform het besluit van Gedeputeerde Staten op 19 maart 2020.
- Eind augustus is bekend geworden dat het kabinet met een nieuw steunpakket voor de cultuursector komt. Het gaat om 482 miljoen euro voor zowel instellingen die al rijkssubsidie krijgen als instellingen met gemeentelijke subsidie. Eerder trok het kabinet al 300 miljoen euro uit voor de cultuursector.

- De minister van OCW heeft op Prinsjesdag (15 sept. jl.) bekend gemaakt dat zij het advies van de Raad voor Cultuur overneemt om zowel het Kunstmuseum Flevoland (in oprichting) als theatergezelschap BonteHond in de Basis Infra Structuur (BIS) op te nemen. Het gaat om de periode 2021-2024. Het is voor het eerst dat Flevolandse instellingen in de BIS komen. Hierin zijn culturele voorzieningen opgenomen die het Rijk essentieel vindt voor Nederland.

Ook werd bekend dat er 15 miljoen euro naar het Fonds Podiumkunsten (FPK) gaat; dat was eerder gekort met 15,8 miljoen als gevolg van overheveling naar de BIS. Deze budgetverruiming is goed nieuws voor de Flevolandse instellingen Suburbia, Vis à Vis, Gouden Haas en Black Pencil: zij waren eerder weliswaar positief beoordeeld door het fonds, maar er was voor hen geen budget meer beschikbaar.

Daarnaast heeft OCW aangekondigd dat er extra geld wordt ingezet voor Flevoland, Friesland, Drenthe, Zeeland, Limburg en Overijssel. Voor deze regio's met een relatief klein cultureel aanbod komt de komende vier jaar, jaarlijks 2 miljoen euro extra beschikbaar.

Bovenstaande is van groot belang voor de Flevolandse culturele infrastructuur, die door covid-19 in zwaar weer verkeert.

Recreatie, toerisme en sport

- De vrijetijdseconomie wordt bijzonder hard geraakt door de beperkende voorwaarden in het kader van het Coronavirus, en dit kwam ook tot uiting in de schattingen van de eerder verschenen [Economische Impactanalyse Flevoland](#). Er is sprake van omzetverlies door gehele sluiting mede door de contactrijke activiteiten die plaatsvinden zowel in verblijf als vermaak. Kenmerkend voor de vrijetijdssector is dat ze bestaat uit veel mkb'ers en sterk afhankelijk is van het seizoen waardoor een inhaaleffect niet mogelijk is. Uit een peiling die gedaan is onder de ondernemers (respons 100 is niet representatief voor vrijetijdssector Flevoland) is gebleken dat het verlies aan capaciteit wordt gezien als het grootste knelpunt, gevolgd door extra kosten om te voldoen aan de richtlijnen. 28% van de respondenten denkt over heel 2020 break-even te kunnen draaien t.o.v. van 55% die 2020 afsluit met een verlies. 17% van de respondenten denkt in 2020 winst te kunnen draaien. 11% van de respondenten verwacht dat de coronacrisis potentieel leidt tot het einde van de activiteiten. Dat aantal neemt toe naar mate de regels rondom de 1.5-meter samenleving aan blijven. Toch schat het overgrote deel in dat het bedrijf/organisatie het hoofd boven water weet te houden. Bijna de helft (47%) is daar zeker van als de restricties tot 2020 duren en is 23% er zeker van als ze tot de zomer van 2021 duren. Tevens is aangegeven dat een totaal bedrag van € 8 miljoen aan investeringen nu niet zal plaatsvinden als gevolg van de coronacrisis. Deze peiling wordt nogmaals uitgevoerd aan het einde van het toeristische seizoen in oktober 2020.
- Bijdrage noodfonds "Gastvrijheidssector": Gedeputeerde Staten hebben 'Nadere regels subsidiering Covid 19 maatregelen Flevolandse ondernemingen gastvrijheidssector' vastgesteld. Hiermee wordt het voor Flevolandse MKB ondernemingen in de gastvrijheidssector mogelijk om bij Gedeputeerde Staten subsidie aan te vragen voor het herinrichten van hun onderneming aan de anderhalve-meter-economie. Door deze

herinrichting kunnen zij op een verantwoorde wijze de bedrijfsactiviteiten uitvoeren en inwoners en gasten buiten Flevoland ontvangen. De Nadere regels maken het mogelijk dat deze ondernemingen maximaal 50% subsidie ontvangen voor de door hen gemaakte kosten voor aanpassingen, met een minimum van € 1.000,00 en een maximum van € 2.500,00. Voor deze Nadere regels is €400.000,- vanuit het [Provinciale Corona noodfonds](#) beschikbaar gesteld. De termijn van de regeling is verschoven van 15 augustus naar 1 december 2020.

- Visit Flevoland draait vanaf begin zomer mee met diverse campagnes om bezoekers te begeleiden en te trekken naar mooie rustige plekken in Flevoland. Samen met NBTC draait de campagne 'hier moet je zijn' 'Hier moet je zijn' is een beweging, een gezamenlijk initiatief vanuit de sector, met als doel om de Nederlandse bezoekerseconomie op een verantwoorde manier weer op vlieghoogte te brengen. In samenwerking met de partners uit het MRA-verband worden bewoners aangesproken om eigen regio (her) te ontdekken. Ten slotte zijn er eigen Flevolandse campagne uitingen geweest in diverse landelijke dagbladen en online om de vrijetijdssector van Flevoland onder de aandacht te brengen. Vanuit het [Provinciaal Noodfonds](#) is € 100.000 beschikbaar gesteld voor campagnevoering en promotionele activiteiten in najaar/winter.
- Er is onder regie van het Ministerie EZK een landelijke Taskforce Gastvrijheidssector opgezet met als doel de samenwerking tussen verschillende partijen te versterken. Deze Taskforce benoemt gezamenlijke doelen (korte en (middel)lange termijn) voor de gastvrijheidssector en voert concrete acties in samenwerking uit. De volgende partijen zijn bestuurlijk vertegenwoordigd in de landelijke Taskforce Gastvrijheidssector: EZK, IPO, VNG, NBTC, Gastvrij Nederland, HISWA, RECRON, KHN, De Club van Elf en CELTH.

Recreatie, toerisme en sport

- In samenwerking met Provincie Gelderland, Gastvrije Randmeren en Visit Flevoland hebben we een bestuurlijk gesprek met aanbieders Bruine Vloot/botterschepen over de gevolgen van de COVID-19-crisis voor deze sector gefaciliteerd. De 2e bijeenkomst staat voor het najaar gepland (met mogelijke uitbreiding van o.a. Noord-Holland, Overijssel, Friesland en Utrecht). Er is door de regering 15 miljoen euro toegezegd aan de 'bruine vloot'. Voor wie het precies is en wat de voorwaarden precies zijn, zal nog onderwerp van gesprek en onderhandeling worden. De steun is ontzettend belangrijk voor de vloot echter zal het fonds niet toereikend zijn voor deze sector om de coronaperiode te overbruggen.
- Er is medio een landelijk kennisconsortium Sport en Corona gestart, alle landelijke kennis aangaande Corona en sport wordt hier centraal aangeboden op de website www.allesoversport.nl/sport-en-corona.
 - Sport- en beweegdeelname van Nederlanders tijdens de duur van de coronamaatregelen is sterk afgenomen.
 - Met name kwetsbare groepen zijn hard geraakt en er zijn opvallende verschillen naar leeftijd waarneembaar. Kinderen in de basisschoolleeftijd hebben in april een enorme terugval in sport- en beweegactiviteit laten zien (50%), veel meer dan kinderen in de middelbare schoolleeftijd (15%).
 - Bepaalde doelgroepen (jong volwassenen) hebben hun sport- en beweeggedrag verlegd van vereniging en sportschool naar de openbare ruimte.
 - Mogelijke gezondheidseffecten als gevolg van afgenomen sport- en beweegdeelname zullen later zichtbaar worden (overgewicht, inactiviteit, etc.).
- De totale inkomstenderving voor de sportsector tot 1 augustus wordt geschat op ruim 1,5 miljard euro. De inkomstenderving is groter, acu-ter en directer bij sportondernemers en evenementenorganisatoren.
- Verwachting is dat op termijn financiële vraagstukken zullen ontstaan rondom exploitatie- en onderhoud sportaccommodaties en voorzieningen.
- Sportservice Flevoland heeft een onderzoek uitgevoerd naar de effecten van de corona-maatregelen op sportaanbieders in Flevoland. De resul-taten van dit onderzoek staan hier: www.sportflevo.nl/src/Web/Files/MediaLibrary/08/sportservice-flevoland-corona-rapportagedef.pdf
- Sportservice Flevoland stimuleert en faciliteert (online) kennisuitwisse-ling en samenwerking op diverse sportthema's. Tevens ontwikkelt zij voor 2e helft 2020 een 'coronaproof' provinciaal sport stimuleringsprogramma voor diverse doelgroepen (jongeren, ouderen, scholen en bedrijven).

Economische impact

- In de periode 17 augustus tot half september 2020 hebben 400 ondernemers in Flevoland deelgenomen aan de online ondernemers-enquête. De uitkomsten zijn te vinden op: www.flevolandwerkt.info/Nieuws/1775497.aspx?t=Onderzoek-gevolgen-corona-Flevolandse-ondernemers-ontzien-kwetsbare-werknemers. In de periode 9 tot 26 november 2020 wordt een tweede meting gedaan, waarvan de uitkomsten rond 3 december 2020 bekend gemaakt zullen worden.
- Het Bestuurlijk Overleg Regionaal Werkbedrijf Flevoland (RWF) heeft op 30 september 2020 ingestemd met het voorstel om voor Flevoland een tweejarig werkgelegenheidsplan op te stellen. Met dit plan wordt geanticipeerd op de extra financiële middelen die de arbeidsmarktregio's in het kader van NOW 3 voor (om)scholing, van-werk-naar-werk trajecten en het bestrijden van armoede ontvangen.
- Door de crisis is een deel van de beroepsbevolking in Flevoland zijn/haar baan kwijtgeraakt. Tegelijkertijd is er in de zorg, techniek en logistiek een tekort aan personeel. Vanuit het [Corona noodfonds](#) is een budget van € 1.000.000 beschikbaar gesteld voor een in te richten Flevolands scholingsfonds. Met diverse partners, waaronder de onderwijsinstellingen, de gemeenten, UWV, Regionaal Werkbedrijf Flevoland wordt op dit moment gewerkt aan voorstellen voor concrete maatregelen die in het kader van het Flevolands scholingsfonds uitgevoerd kunnen worden.
- Bijdrage noodfonds "Afdekking Corona overbruggingslening Horizon": De Corona crisis treft het Flevolandse bedrijfsleven hard. De maatregelen vanuit het Rijk zijn helaas niet altijd afdoende om bepaalde categorieën mkb ondernemingen te blijven helpen. De verwachting is dat in het komende half jaar vooral het, in de kern gezonde, innovatieve mkb en scale ups zonder bancaire financiering, dat tot op heden heeft kunnen

interen op hun laatste reserves, liquiditeitsproblemen zullen krijgen. De huidige Rijksmaatregelen zullen juist voor deze categorie ondernemers, die een belangrijke ruggengraat vormen van de Flevolandse economie, niet meer voorzien in hun acute liquiditeitsbehoefte, m.n. voor financieringsbehoeften van boven de € 50.000. Gedeputeerde Staten is voornemens om een subsidie in de vorm van een lening van € 1.500.000 te verstrekken aan de Aanjager B.V. (100% dochter van Horizon) waarmee deze onderneming Corona overbruggingsleningen kan verstrekken aan Flevolandse mkb ondernemingen. De verwachting is dat het gros van de aanvragen tussen de € 50.000 en de € 150.000 zullen zitten. Een risico-reservering van €375.000 voor het gedeeltelijk afdekken van het risico op oninbare leningen komt ten laste van het €4.000.000 [Noodfonds Corona](#).

- **Begeleiding van werk(loosheid) naar werk**

Het kabinet investeert in goede begeleiding van werk(loosheid) naar werk en daarom komt er extra geld voor gemeenten en uitvoeringsorganisaties om regionale mobiliteitsteams op te richten, die deze dienstverlening kunnen bieden. Ook komt er een tijdelijke impuls om mensen uit de banenafpraak betrokken te houden bij de arbeidsmarkt. Daarnaast komt er geld beschikbaar om SW-bedrijven tegemoet te komen voor omzetverlies en extra budget om de dienstverlening van gemeenten en UWV (huidige cliënten en nieuwe instroom) op peil te kunnen houden. In totaal is 650 miljoen vrijgemaakt voor deze maatregelen.

- **(Om)scholing**

In het derde steun- en herstelplan van het kabinet staan maatregelen die zorgen voor ondersteuning en begeleiding bij heroriëntatie op de arbeidsmarkt en maatregelen gericht op de financiering van bij- en omscholing. In het totaal is ongeveer € 230 miljoen beschikbaar. Het kabinet maakt onder andere middelen vrij voor ontwikkeladviezen,

Economische impact

een versterking van basisvaardigheden en leercultuur op de werkvloer, online scholing, praktijkleren in het mbo, scholingsbudget in de WW en intersectorale omscholing. Deze maatregelen worden de komende weken verder uitgewerkt.

- **Aanpak jeugdwerkloosheid**

Naast extra budget voor de dienstverlening van gemeenten en UWV wordt ook extra ingezet op kwetsbare schoolverlaters. Het kabinet wil hen intensief gaan begeleiden naar vervolgonderwijs of werk. Daar trekt het kabinet 350 miljoen euro voor uit. Ook jongeren die nog op school zitten, jongeren die op zoek zijn naar werk en jongeren die al enige tijd van school zijn maar nog geen werk hebben, kunnen rekenen op extra aandacht.

- **Economische investeringen**

Ook stelt het kabinet 150 miljoen euro beschikbaar om het fondsvermogen van de (ROM's) extra aan te vullen, zodat zij innovatieve mkb-ondernemingen via financiering kunnen versterken. Het kabinet heeft 255 miljoen euro vrijgemaakt voor cofinanciering van EU-programma's gericht op regionale ontwikkeling, innovatie, duurzaamheid en digitalisering.

- Het ministerie van EZK heeft in nauwe samenwerking met de ROM's een nieuwe leningsfaciliteit opgezet: de corona overbruggingslening (COL). EZK stelt een eerste tranche van €100 miljoen ter beschikking voor heel Nederland. Verdeeld naar bruto regionaal product betekent dat €1,8 miljoen voor Flevoland. Deze middelen zijn bedoeld voor non-bancair gefinancierde bedrijven (star-ups, scale-ups en innovatief MKB) die in de kern gezond zijn en die door corona in acute cashflow problemen zijn gekomen. ZZP'ers, horeca, verblijfstoerisme, vastgoed en retail zijn uitgesloten. Voor hen staat de weg naar de banken (BMKB) en Qredits open. Horizon geeft voor Flevoland uitvoering aan de COL. De uit-

voering vindt plaats in samenwerking met TechLeap en InvestNL. Tot 20 augustus had Horizon 23 aanvragen van Flevolandse startups, scale-ups en innovatieve mkb'ers ontvangen. Het totaal aangevraagd bedrag van ontvankelijke aanvragen bedraagt €10.343.683².

- Horizon werkt aan het opzetten van een nieuw project, het Corona Rebuild Program, opgezet om ondernemers die door de coronacrisis in zwaar weer zijn terechtgekomen een wegwijs te maken in de financiële mogelijkheden die er zijn om de tijdelijke negatieve cashflow op te vangen. Vervolgens wordt het vizier samen met de ondernemer op de toekomst gericht om te ontdekken of ze hun businessmodel moeten aanpassen om de coronacrisis te overleven.
- Bedrijven hebben hun aandacht op het zo goed mogelijk overleven van de coronacrisis. Horizon merkt dit in de contacten met ondernemers en in het algemeen in de uitvoering van haar werk. De voucherregeling wordt geherpositioneerd richting ondernemers die n.a.v. de coronacrisis hun business model onder de loep willen nemen en daarvoor een externe expert moeten inhuren. Het bedrijfsleven is momenteel niet bezig met exportprogramma's. Wereldwijd is er een terugloop in nieuwe acquisitie trajecten. De reeds voor corona in gang gezette trajecten lijken wel te worden doorgezet.
- Samenwerking bedrijfskringen Flevoland: Elke gemeente in Flevoland heeft een bedrijvenkring die de belangen van de aangesloten ondernemers behartigt. In deze crisistijd is het beroep op deze bedrijvenkringen groot en spelen zij een belangrijke rol in signalering van en ondersteuning bij de uitdagingen waarmee ondernemers mee worden geconfronteerd. De bedrijvenkringen hebben de wens uitgesproken om hun

² Bron: Horizon, 18 september 2020

Economische impact

krachten regionaal te bundelen en Win4All heeft hiervoor het initiatief genomen. Er hebben inmiddels 3 (digitale) overleggen plaatsgevonden om elkaars kennis, ervaringen en netwerken te delen. Met deze samenwerking kunnen de bedrijvenkringen elkaar bovenlokaal versterken.

- Het Europese landbouwnetwerk ERIAFF (European Regions for Innovation in Agriculture, Food and Forestry) heeft een brief opgesteld om te pleiten voor vrij verkeer van voedsel, planten en mensen die actief zijn in de landbouw in de hele Europese Unie. De provincie Flevoland ondertekent deze brief ook. Flevoland heeft zitting in de Coordination Committee van het netwerk. Voor Flevoland is dit belangrijk omdat een groot deel van de agrofoodsector afhankelijk is van mensen uit de Oost Europese landen. Ook veel plantgoed en voedsel gaat de grenzen over. Het gaat onder andere om kassen, bollen, verwerking en biologische landbouw (20% van totale landbouwareaal).

- De twaalf provincies hebben gezamenlijk (in IPO-verband) een Herstelplan Regionale Economie opgesteld. Met dit herstelplan roepen de provincie het Rijk op om gezamenlijk te investeren in vijf prioriteiten:
 1. Organiseren van groeivermogen in de regio's.
 2. Behoud en inzetbaarheid van talent (Human Capital).
 3. Stimuleren van innovatie van de economie.
 4. Versterken van de grote transitie's.
 5. Vaart maken met de uitvoering van EU-middelen voor Coronaherstel

Meer informatie is te vinden via: nieuws.ipo.nl/herstel-en-versnel

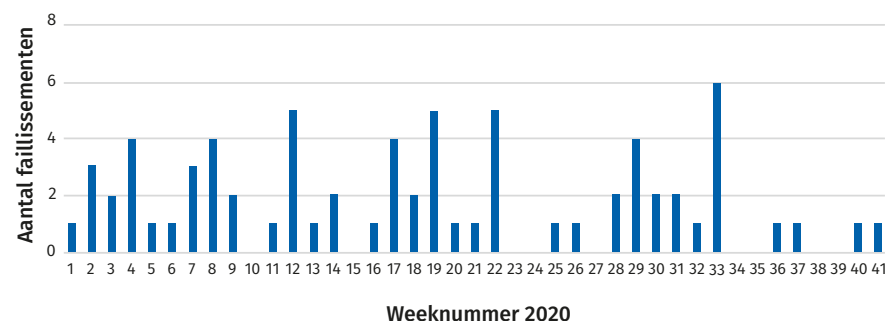
Economische impact

- In de ontwikkeling van het aantal faillissementen van bedrijven en instellingen in Flevoland is nog geen duidelijk effect van de coronacrisis waarneembaar. Een kanttekening bij deze data is dat het hier gaat om bedrijven, instellingen en eenmanszaken die door de rechter in staat van faillissement zijn verklaard. Opheffingen zijn niet in deze cijfers inbegrepen, en tussen de aanvraag en het uitspreken van een faillissement kunnen enkele weken zitten³. Rabobank Noordoostpolder-Urk verwacht dat het aantal faillissementen zal stijgen in de tweede helft van het jaar⁴. Ook de ING verwacht dat het aantal faillissementen in de tweede helft van het jaar zal stijgen, maar verwacht pas in 2021 de sterkste toename van faillissementen⁵.

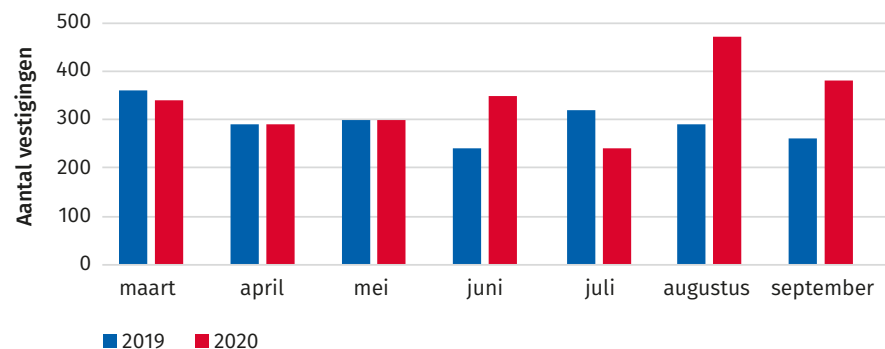
- Faillissementen betreffen slechts een gedeelte van het aantal bedrijven dat stopt. Via LISA-data over de maandelijkse bedrijvendynamiek is te zien dat het totaal aantal bedrijfsbeëindigingen in augustus en september 2020 op een hoger niveau lag dan in dezelfde maanden in 2019. Zo waren er in september 2020 380 bedrijfsbeëindigingen, tegenover 260 in september 2019⁶. Deze stijging wordt veroorzaakt doordat een groter aantal ZZP'ers de activiteiten beëindigde. Dit beeld zien we ook in de rest van Nederland. Als we kijken naar andere typen bedrijven is er in Flevoland nog geen stijging waarneembaar.

Verder is opvallend dat, na een forse afname van het aantal nieuw gestarte bedrijfsvestigingen in april in mei, het aantal nieuw ingeschreven vestigingen sinds juli maandelijks op een hoger peil ligt dan in dezelfde maanden in 2019. In september 2020 waren er bijvoorbeeld 520 nieuw ingeschreven vestigingen, tegenover 460 in september 2019. Voor een groot deel gaat het ook hier om ZZP'ers.

Faillissementen van bedrijven en instellingen, incl. eenmanszaken, Flevoland

Aantal beëindigde bedrijfsvestigingen, Flevoland

3 Bron: CBS (2020)

4 Bron: Omroep Flevoland, 16 juni 2020

5 Bron: ING (2020)

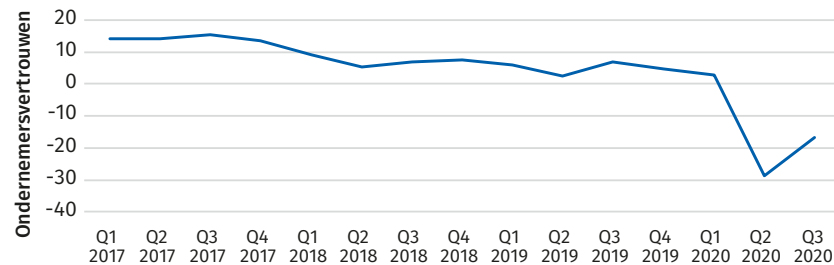
6 Bron: LISA (2020)

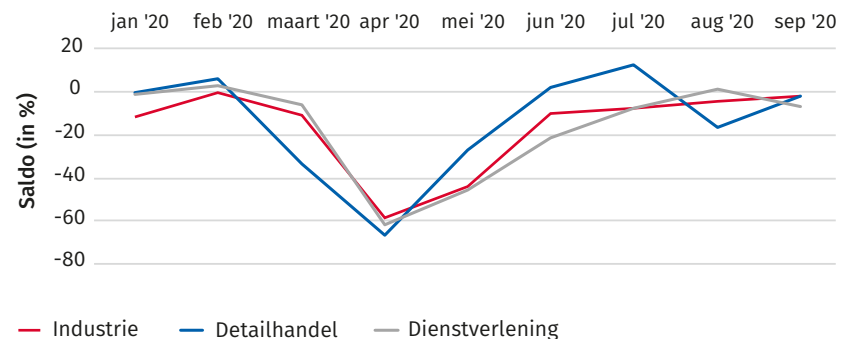
Economische impact

- Naast het consumentenvertrouwen is ook het vertrouwen van het bedrijfsleven een belangrijke graadmeter voor de economische stemming. Als we kijken naar het ondernemersvertrouwen specifiek in Flevoland zien we dat ondernemers in het derde kwartaal pessimistisch zijn over het economisch klimaat (het saldo is nog steeds fors negatief), maar dat er sprake is van een verbetering ten opzichte van het tweede kwartaal van 2020⁷. In het tweede kwartaal was er sprake van een vrije val van het ondernemersvertrouwen. De meting is gedaan aan het begin van het derde kwartaal, dus de effecten van de nieuwe contactbeperkende maatregelen zijn hierin nog niet zichtbaar.
- Als we de sectoren in Flevoland bekijken, zien we dat de verwachtingen over het economische klimaat in de periode april-juli elke maand beter worden, zowel in de industrie, de detailhandel als de dienstverlening⁸. In het begin van de coronacrisis was het saldo nog fors negatief. Dit betekent dat er meer ondernemers waren die verwachten dat het economisch klimaat zou verslechteren, dan dat er ondernemers waren met positieve verwachtingen. Vanaf juli zien we weinig verbetering, en wordt het beeld in de detailhandel weer wat somberder. Het effect van de nieuwe contactbeperkende maatregelen op de verwachtingen van ondernemers is nog niet in deze cijfers meegenomen.

Ondernemersvertrouwen Flevoland, per kwartaal

Verwacht economisch klimaat in komende 3 maanden in Flevoland, per sector

7 Bron: CBS (2020)

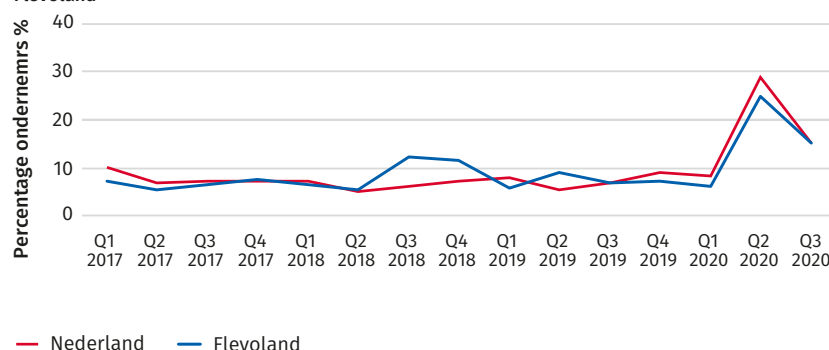
8 Bron: CBS (2020)

Economische impact

- Ondernemers in Flevoland zijn weer wat optimistischer over de ontwikkeling van hun personeelsbestand⁹. Waar in het 2e kwartaal nog ruim 25% van de ondernemers een afname van de personeelssterkte verwachtte in de komende 3 maanden, is dat gedaald tot ruim 15% aan het begin van het 3e kwartaal. Dit percentage is nog wel hoger dan in de pre-corona periode (was 6% in het 1e kwartaal van 2020). In het 3e kwartaal liggen de Flevolandse verwachtingen qua personeelssterkte in lijn met het Nederlands gemiddelde. Overigens geeft in dezelfde conjunctuurenquête van het CBS 12% van de Flevolandse ondernemers aan personeelstekorten te ervaren, die hen belemmeren verder te groeien. In het eerste kwartaal van 2020 was dit percentage 25%.

- Net als in juli en augustus, is ook in september het aantal toegekende WW-uitkeringen in Flevoland gedaald¹⁰. In Flevoland telde het UWV in september 8.252 WW-uitkeringen. Dit is een daling van 3,9% ten opzichte van augustus. Landelijk daalde het aantal WW-uitkeringen met 4,5%. Sinds juni neemt het aantal WW-uitkeringen in Flevoland elke maand af, na een forse groei van het aantal uitkeringen in het voorjaar. Ondanks de afname in de afgelopen maanden ligt het aantal WW-uitkeringen nog steeds ruim 24% (+1.617 uitkeringen) hoger dan in september 2019. De daling van het aantal uitkeringen in sectoren zoals vervoer & logistiek en de uitzendbranche zet door. In september zien we in deze sectoren dalingen van het aantal WW-uitkeringen met respectievelijk 3,9% en 10,4% ten opzichte van augustus. Ook een sector als de horeca & catering laat een daling van 6,5% zien. Stijgingen doen zich voor in de voeding- en genotmiddelenindustrie (+3,5%) en bij de overheid (+6,9%).

Percentage ondernemers dat afname personeelssterkte verwacht in komende 3 maanden, Flevoland

Aantal lopende WW-uitkeringen, Flevoland

⁹ Bron: CBS (2020)

¹⁰ Bron: UWV (2020)

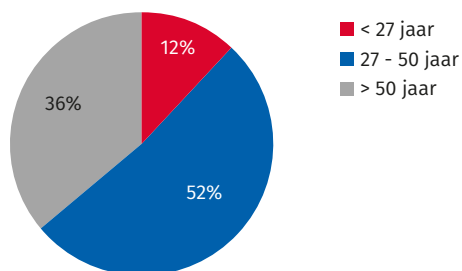
Economische impact

- Landelijk, en ook in Flevoland zijn het in het voorjaar voornamelijk jongeren en mensen met een flexibel contract die als eerste hun baan verliezen. Waar we in het voorjaar het aandeel van de groep jongeren (<27 jaar) in het totaal aantal WW-uitkeringen zagen stijgen, zien we dit de laatste maanden weer wat afnemen. Momenteel is de groep <27 jaar goed voor 12% van de WW-uitkeringen, in juli was dit nog 15%¹¹.

Jongeren zijn in een crisis vaak de eerste groep die hun baan verliezen. Dit zagen we ook bij de financiële crisis. Veel jongeren hebben een tijdelijk contract. Ook werken jongeren vaker dan andere leeftijdsgroepen als uitzend- of oproepkracht. Dit soort werknemers zonder vast contract verliezen in lastige tijden vaak als eerste hun baan. In de huidige crisis komt daar nog eens bij dat de horeca en detailhandel zwaar zijn getroffen. Dit zijn sectoren waarin juist veel jongeren werken. Voor een groot deel gaat het om jongeren met bijbanen. Het UWV stelt dat jongeren het op dit moment moeilijk hebben op de arbeidsmarkt, maar dat uit het verleden blijkt dat zij vaak als eersten een baan vinden als de economie weer begint te groeien¹². Als een crisis langer duurt, verliezen ook steeds meer vaste werknemers hun baan, zeker in het geval steunmaatregelen worden afgebouwd of beëindigd.

WW-uitkeringen per regio	Stand september 2020	Mutatie t.o.v. augustus 2020	Mutatie t.o.v. september 2019
Almere	4.878	-3,9%	+31,4%
Dronten	601	-2,8%	+11,3%
Lelystad	1.574	-3,9%	+20,2%
Noordoostpolder	721	-6,0%	+5,3%
Urk	91	+3,4%	+44,4%
Zeewolde	387	-4,0%	+19,1%
Totaal Flevoland	8.252	-3,9%	+24,4%

WW - rechten naar leeftijdsgroep, september 2020, Flevoland

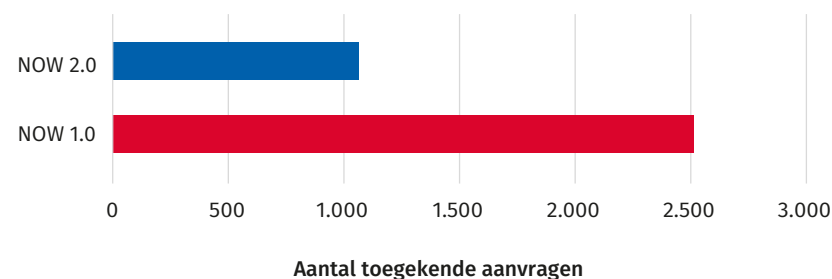
¹¹ Bron: UWV (2020)

¹² Bron: UWV (2020)

Economische impact

- Volgend op de Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW) 1.0 en 2.0, is per 1 oktober de NOW 3.0 opengesteld. In totaal zijn in de arbeidsmarktregio Flevoland (het UWV rekent Zeewolde buiten de arbeidsmarktregio Flevoland) 1.049 aanvragen voor de NOW 2.0 toegekend, waarvan 543 in Almere¹³. Landelijk gezien hebben de sectoren commerciële dienstverlening, horeca en catering en detailhandel het grootste aandeel in het aantal toekenningen. Veruit de meeste toekenningen gaan naar werkgevers met minder dan 10 werknemers. Het totaal aantal aanvragen voor NOW 2.0 is aanzienlijk lager dan voor NOW 1.0.
- De subsidieregeling Tegemoetkoming Vaste Lasten (TVL) is de opvolger van de TOGS-regeling, en is bedoeld voor mkb-ondernemers en ZZP'ers die door de coronacrisis veel omzet verliezen en daardoor in de problemen komen met het betalen van hun vaste lasten. Ondernemers die voor de TOGS-regeling in aanmerking kwamen, kunnen ook gebruikmaken van de TVL. De regeling is sinds 30 juni opengesteld, en sinds die tijd zijn er vanuit Flevoland 844 TVL-aanvragen ingediend waarvan er 708 zijn toegekend¹⁴ (stand per 17 oktober). Uit het overzicht van aanvragen t/m 31 augustus blijkt dat in Flevoland ruim 21% van de aanvragen uit de horeca komt¹⁵.

Aantal NOW -toekenningen in arbeidsmarktregio Flevoland, NOW 1.0 en NOW 2.0

Gemeente	Aantal TVL-aanvragen	Aantal toegekende TVL-aanvragen
Almere	621	514
Dronten	33	27
Lelystad	112	97
Noordoostpolder	40	34
Urk	11	10
Zeewolde	27	26
Totaal Flevoland	844	708

¹³ Bron: UWV (2020)

¹⁴ Bron: UWV (2020)

¹⁵ Bron: CBS (2020)

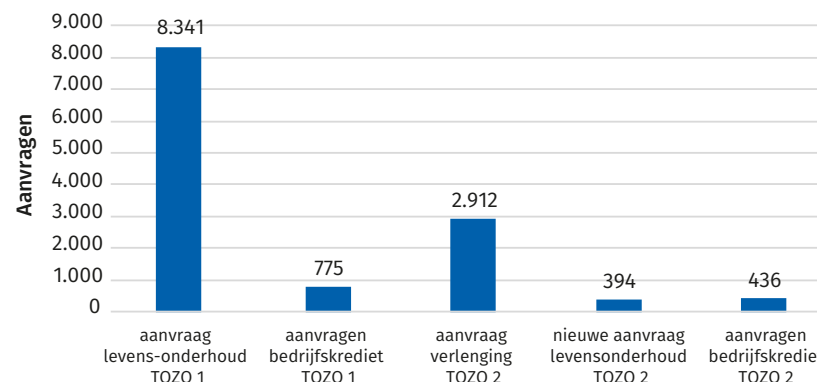

Economische impact

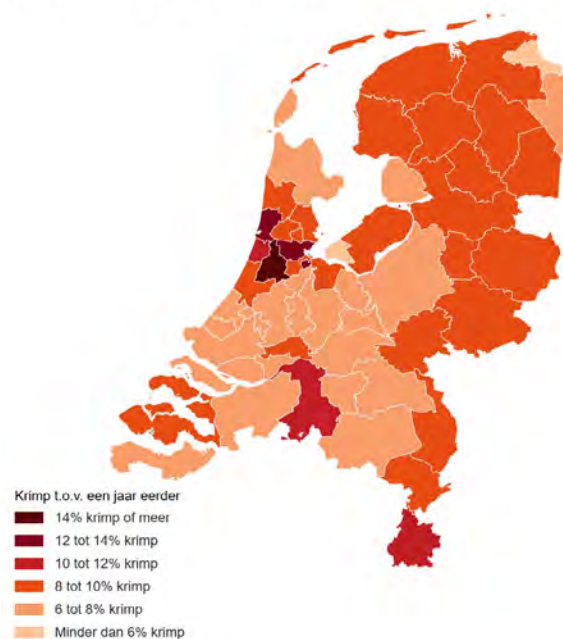
- (Zelfstandig) ondernemers die in zwaar weer zitten door de coronacrisis kunnen bij het Zelfstandigenloket Flevoland een beroep doen op de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (TOZO). De oorspronkelijke TOZO (TOZO 1) is verlengd met de TOZO 2, die van 1 juni tot 1 oktober was opengesteld. TOZO 3 is per 1 oktober ingegaan. Voor TOZO 1 geldt dat er in totaal 8.341 aanvragen levensonderhoud zijn ingediend in Flevoland¹⁶. 2.912 ondernemers hebben een aanvraag verlenging TOZO 2 gedaan, en er zijn 394 nieuwe aanvragen levensonderhoud. Onder TOZO 2 zijn er 436 aanvragen bedrijfskrediet binnengekomen (stand 30 september).

- In Flevoland maakte ruim 42% van de bedrijfsvestigingen gebruik van een van de financiële regelingen in verband met de coronacrisis¹⁷. Het gaat hier om bedrijfsvestigingen van 2 of meer werkzame personen, en met financiële regelingen worden de steunmaatregelen bedoeld zoals onder meer de NOW, TOGS, TVL, uitstel van betaling belastingen en de Corona-overbruggingslening. Flevoland ligt met 42% onder het Nederlands gemiddelde (45%). Regio's waarin relatief gezien het meest gebruik werd gemaakt van een van de financiële regelingen zijn Groot-Amsterdam en Zuid-Limburg (53%). In de provincie Friesland werd relatief het minst gebruik gemaakt van de steunmaatregelen (38%). Vooral bedrijven in de horeca, overige persoonlijke dienstverlening (zoals kappers en schoonheidssalons) en de cultuursector ontvingen steun in de vorm van NOW-I, TOGS of uitstel van belastingbetaling. In de Flevolandse horeca maakte 61% van de bedrijfsvestigingen met meer dan 2 werkzame personen gebruik van een van de financiële regelingen.

Aanvragen TOZO 1 & 2, Flevoland, per 30 september 2020

Economische groei, 2e kwartaal 2020

¹⁶ Bron: Zelfstandigenloket Flevoland (2020)

¹⁷ Bron: CBS (2020)

Economische impact

- Op Prinsjesdag presenteerde het CPB de macro-economische verkenningen voor 2021¹⁸. Hierin zijn verschillende scenario's opgenomen, waaronder het scenario van een tweede golf. In dit scenario krimpt de Nederlandse economie in 2020 met 6,1%, gevolgd door een krimp van 2,8% in 2021. De werkloosheid loopt landelijk op richting de 10% in 2021.

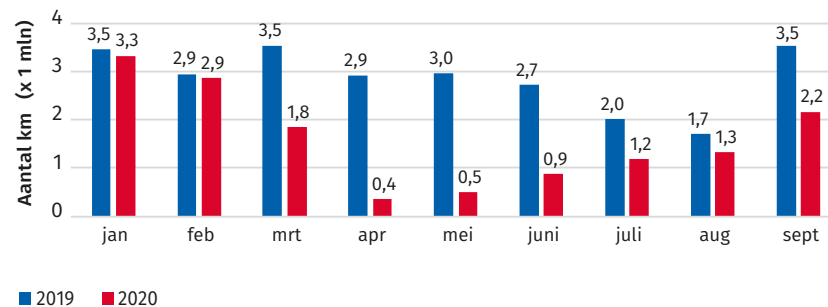
In haar basisraming ging het CPB nog uit van gunstigere cijfers, maar op dat moment was het nog onduidelijk of er opnieuw grootschalige contactbeperkende maatregelen zouden komen. Hier werd in de basisraming dan ook geen rekening mee gehouden. Op het gebied van werkloosheid en faillissementen verwacht het CPB dat de hardste klap nog moet komen. Werkloosheid en faillissementen reageren immers met vertraging op de ontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product. Het CPB doet in haar macro-economische verkenningen geen uitspraken op regionaal niveau.

¹⁸ Bron: CPB (2020)

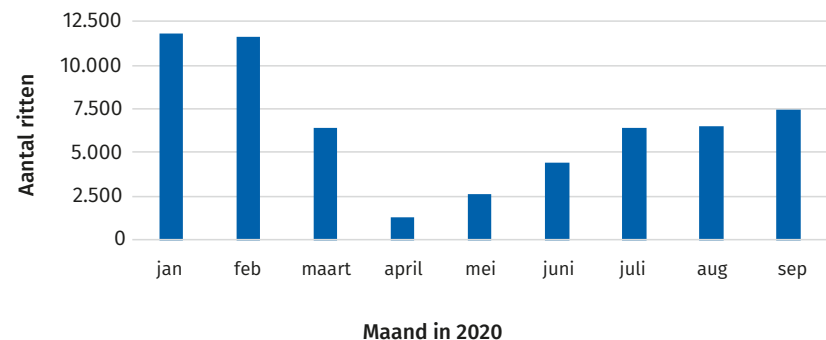
- De oproep in de afgelopen persconferenties van het kabinet over blijven thuiswerken en het mijden van het openbaar vervoer zal zeker leiden tot lagere reizigersaantallen. De campagne 'OV is OK' is na 2 weken weer stilgelegd.
- Voor 2020 heeft de Rijksoverheid een beschikbaarheidsvergoeding voor het OV toegezegd van 93% van de door de vervoerder gemaakte kosten. De precieze uitwerking van deze regeling is helaas nog steeds niet bekend. Met name de Europese toets voor staatsteun vraagt meer tijd. Zodra de seinen op groen staan en de formats beschikbaar zijn zal de provincie een aanvraag indienen voor deze Beschikbaarheidsvergoeding OV 2020 (BVOV2020) en het ontvangen geld zo spoedig mogelijk uitbetalen aan de vervoerder.
- Rond 1 november zullen de bussen voorzien zijn van 'spatschermen' bij de chauffeur. De reizigers kunnen dan weer voor in de bus instappen en inchecken of een kaartje kopen bij de chauffeur. De verwachting is dat het zwartrijden hierdoor weer gaat afnemen.
- Het Rijk heeft op Prinsjesdag aangegeven de OV-sector ook in 2021 te willen blijven steunen. Dat is een positief signaal. De details moeten nog worden uitgewerkt. Met de vervoerders en de reizigersorganisaties bekijken wij of er in Flevoland nog ruimte is om het openbaar vervoer-aanbod te optimaliseren en meer flexibel te maken door bijvoorbeeld frequenties te verlagen en snel op en af te schalen bij de schommelende reizigersvraag. Een goede basisvoorziening blijft het uitgangspunt. Over deze plannen volgt dit jaar nog formele besluitvorming.
- De komende jaren zal het OV zich flexibel moeten aanpassen aan de gewijzigde omstandigheden, waarbij een jojo-beleid voor tarieven en aanbod van openbaar vervoer ongewenst is.

Reizigerskilometers per maand, OV-IJsselmond (x 1 mln) Bron: OV Oost

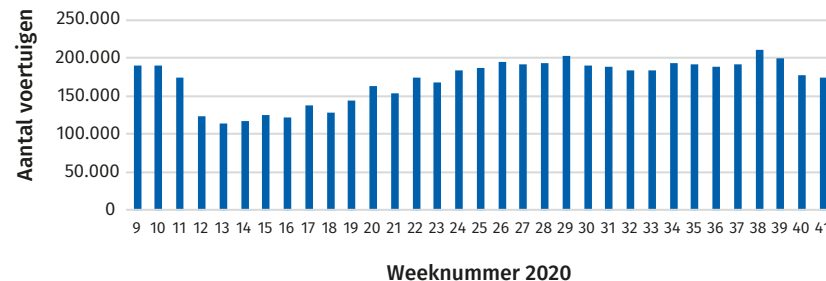

- Het regiotaxivervoer blijft beschikbaar en de ingezette stijging van het aantal ritten neemt in de zomer verder toe, al vlakte de stijging vanaf augustus wel wat af¹⁹. In de maand september zien we ook weer een stijging van de gereden kilometers en ritten. Nog steeds is er wel sprake van een flinke afname van het aantal ritten ten opzichte van weken vóór de coronamaatregelen.
- In verband met deze enorme vraaguitval in het regiotaxivervoer als gevolg van de coronacrisis hebben Gedeputeerde Staten van Flevoland en de colleges van de gemeenten Lelystad, Dronten, Zeewolde en de Noordoostpolder besloten om de uitvoerders van Regiotaxi Flevoland voorschotbetalingen te doen voor de periode half maart 2020 tot 1 september 2020.
- Na de crisis zal de provincie met de vervoerder en het call centrum bespreken wat er nodig is als definitieve regeling. Uitgangspunt hierbij is dat de provincie zoveel mogelijk zal aansluiten bij landelijke afspraken.
- Op basis van verkeerstellingen is te zien dat het wegverkeer op Flevolandse N-wegen na het versoepelen van de coronamaatregelen van de eerste intelligente lockdown is toegenomen²⁰. Na het afkondigen van de contactbeperkende maatregelen in maart nam het wegverkeer initieel flink af, maar vanaf week 26 lag het aantal getelde voertuigen per week weer op een vergelijkbaar niveau als in week 9 en 10 (de pré-corona weken), of zelfs daarboven. Eind september deed de Rijksoverheid opnieuw een dringende oproep om thuis te werken. In week 40 en 41 (eind september – begin oktober) zien we dan ook dat het aantal voertuigen op Flevolandse N-wegen weer afneemt.

Ontwikkeling aantal ritten Regiotaxi Flevoland (OV en WMO)

Aantal voertuigen op Flevolandse N-wegen, per week

19 Bron: Provincie Flevoland

20 Bron: Provincie Flevoland

Infrastructurele projecten

- Tot nu toe gaan de provinciale infrawerken gewoon door en zijn er geen vertragingen ontstaan. Als provincie zullen we bij alle projecten soepel omgaan met vertragingen en andere problemen die kunnen ontstaan door de coronacrisis.
- Als opdrachtgever zullen wij alle betalingen zo snel mogelijk doen, om de aannemer zo veel mogelijk tegemoet te komen. Ook aanbestedingen gaan gewoon door, maar ook daar wordt rekening gehouden met de gevolgen van de crisis.

Provincie Flevoland

- De provincie komt instellingen tegemoet als zij als gevolg van de coronacrisis de door de provincie gesubsidieerde activiteiten niet of deels kunnen uitvoeren. Deze algemene beleidslijn heeft betrekking op de Algemene Subsidieverordening Flevoland 2012 voor de jaarschijf 2020 en omvat het volgende:
 - De aan instellingen verleende subsidie voor 2020 wordt niet lager vastgesteld wanneer zij als gevolg van corona-maatregelen de gesubsidieerde activiteiten aantoonbaar niet of slechts deels kunnen uitvoeren en verplichtingen aantoonbaar niet of slechts gedeeltelijk kunnen nakomen;
 - Instellingen kunnen, wanneer zij melden dat zij door het coronavirus in het kader van de uitvoering van de subsidiebeschikking liquiditeitsproblemen hebben, 100 % bevoorschotting ontvangen.

Rijksoverheid

- De rijksoverheid heeft ook maatregelen getroffen om instellingen in culturele en sportsector te steunen. Zie voor meer info www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/veelgestelde-vragen-per-onderwerp/financiele-regelingen
- De huidige noodmaatregelen bieden voor een aantal sectoren onvoldoende ondersteuning. Dit betreft sectoren waarbij de productie door blijft gaan, maar afzet niet mogelijk is door beperkingen in de export of door onvoldoende afname door de tijdelijke sluiting van de horeca. Dit komt met name voor in de sierteelt, voedingstuinbouw en fritesaardappelen. Het kabinet komt daarom met een steunpakket van

650 miljoen euro voor land- en tuinbouwbedrijven die door de coronacrisis in de problemen zijn gekomen. De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) voert de regelingen uit. Op dit moment worden de regelingen verder uitgewerkt. www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-financiele-regelingen/overzicht-specifieke-regelingen-landbouw--tuinbouw--en-visserijsector

- Op 28 augustus heeft het kabinet nieuwe maatregelen aangekondigd (derde tranche). De impact van het coronavirus op banen en economie houdt aan en de economische recessie is voorlopig niet voorbij. Daarom komt het kabinet met een steun- en herstellepakket voor ondernemers en werkenden, dat volgt op de twee eerdere noodpakketten. Het nieuwe pakket loopt tot in 2021 en is gestoeld op drie pijlers: steun, helpen aanpassen en investeren. www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuwsbrieven/regeringsnieuws/2020/136

Nieuwe regeling SET COVID-19

- Nu 1,5 meter afstand voorlopig de norm blijft en digitale zorg meer onderdeel van het 'nieuwe normaal' is, blijven veel zorgaanbieders en hun cliënten behoefte hebben aan digitale toepassingen voor zorg op afstand. Daarom is de nieuwe regeling SET COVID-19 geopend. De regeling verstrekt subsidie aan aanbieders die structureel gaan inzetten op digitale zorg op afstand aan thuiswonenden met een zorgbehoefte. [Lees meer](#)

Europese Unie

- De provincie volgt de ontwikkelingen in Brussel nauwgezet en beïnvloedt deze waar nodig met onze netwerken.
- Voor de beïnvloeding van Europese herstelplannen maakt de provincie gebruik van het verkregen rapporteurschap in het Europees Comité van de Regio's van gedeputeerde Rijsberman.

Overig

- VNO-NCW en MKB-Nederland hebben een zogenaamde coronacalculator gemaakt, waarmee berekend kan worden hoe coronamaatregelen een onderneming kunnen helpen: www.coronacalculator.nl

Financiële perspectief

- Er zijn voor 2020 en de jaren erna veel onzekerheden met betrekking tot het financiële perspectief van de provincie, zowel ten aanzien van de inkomsten als de uitgaven. Waar deze hun oorzaak vinden in de Coronacrisis, worden ze hieronder vermeld.
- Bij de inkomsten gaat het om zaken als de accessen van het Provinciefonds (i.v.m. koppeling hiervan aan de rijksuitgaven), het aantal voertuigen voor de opcenten MRB als gevolg van de gewijzigde economische situatie en mogelijk lagere dividenden. Ten aanzien van het Provinciefonds is inmiddels de afspraak gemaakt dat de accessen voor 2020 en 2021 worden bevroren op het niveau van de meicirculaire 2020. Dit geeft voor de korte termijn enige zekerheid
- Bij de uitgaven spelen zowel hogere lasten voor additionele maatregelen die de provincie wil treffen om de effecten van de coronacrisis in Flevoland te beperken, als ook lagere of vertraagde lasten door stagnatie in werkzaamheden bij de provincie zelf of bij verstrekte opdrachten en subsidies aan derden.
- Daarnaast kunnen de gedaalde beurskoersen van invloed zijn op bijvoorbeeld de waardering van het provinciaal Nazorgfonds gesloten stortplaatsen. Tevens is het denkbaar dat bij de aflossing van verstrekte leningen en participaties aan ondernemingen en deelnemingen nadelige effecten kunnen optreden. De toegenomen risico's en onzekerheden kunnen aanleiding zijn om ten tijde van de Najaarsnota met voorstellen te komen ter versterking van de weerstandscapaciteit van de provincie.
- In het overleg (BOFv) tussen Rijk, VNG, IPO en UvW heeft het Rijk aangegeven open te staan voor compensatie van de reële financiële schade die de decentrale overheden lijden vanwege de Coronacrisis. In IPO-verband heeft een inventarisatie van deze schade plaatsgevonden. Deze doet zich vooral voor op de beleidsterreinen Openbaar vervoer, Cultuur en Economie. Voor de compensatie van de schade in het Openbaar vervoer is inmiddels met het Rijk een afspraak gemaakt; voor Cultuur zijn deze gesprekken nagenoeg afgerond. Uit de nadere uitwerking die nog moet plaatsvinden zal blijken wat exact de financiële gevolgen zullen zijn. Door deze afspraken worden de financiële nadelen voor de provincie vermindert.

- Vanwege de hiervoor genoemde onzekerheden met betrekking tot de (financiële) effecten van de Coronacrisis (en overige actuele ontwikkelingen, zoals de stikstofproblematiek en de woonopgave) is dit jaar aan Provinciale Staten een Najaarsnota 2020 aangeboden waarin de inhoudelijke en budgettaire kaders voor de jaren 2021 en volgende zijn opgenomen. Deze Najaarsnota, waarover Provinciale Staten op 11 november 2020 een besluit zullen nemen, bevat onder meer voorstellen (voor een bedrag van circa € 7 mln.) die betrekking hebben op te treffen maatregelen om de impact van de Coronacrisis voor Flevoland te verzachten, onder andere op de beleidsterreinen Economie, Cultuur, Openbaar Vervoer, Verduurzaming, Sport, en Krachtige samenleving. Deze zijn uitgewerkt in een Coronamaatregelen- en investeringspakket, dat als bijlage bij de Najaarsnota is gevoegd. Ook wordt in de Najaarsnota tussentijdse verantwoording afgelegd over de besteding van het Coronanoodfonds.

- Besteding Coronanoodfonds**

Voor maatregelen die op korte termijn nodig worden geacht is inmiddels op 27 mei 2020 op initiatief van Provinciale Staten een Coronanoodfonds van € 4 mln. gevormd.

Zoals met Provinciale Staten is afgesproken wordt via de COVID-19 monitor inzicht gegeven in het beslag dat op het Coronanoodfonds is gelegd. Hieronder is de besluitvorming tot nu toe opgenomen.

Zie ook de themapagina's [Economie](#), [Cultuur en Recreatie](#), [Toerisme en Sport](#).

Coronafonds Budget € 4.000

Genomen besluiten	Budget
Gastvrijheidssector Flevoland	€ 400
Bijdrage Flevolands scholingsfonds	€ 1.000
Afdekking Corona overbruggingslening Horizon	€ 375
Ondersteuning culturele infrastructuur	€ 965
Extra inzet vrijetijdssector	€ 100

Resterende middelen	€ 1.160
----------------------------	----------------

Bedragen x € 1.000